ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Διακήρυξη της Διεθνιστικής Σοσιαλιστικής Τάσης – Η Λευκορωσία και ο αγώνας ενάντια στον Λουκάσενκο

Στην Λευκορωσία αναπτύσσεται ένα μαζικό κίνημα απεργιών και διαδηλώσεων ενάντια στο διεφθαρμένο και αυταρχικό καθεστώς του Λουκάσενκο. Εκατοντάδες χιλιάδες έχουν βγει στους δρόμους. Έχουν ξεσπάσει απεργίες σε πολλά εργοστάσια, στο τομέα της ενέργειας, σε χαλυβουργίες, ορυχεία, πετροχημικές βιομηχανίες, στα ΜΜΕ και άλλους τομείς. Ο Λουκάσενκο και οι σύμμαχοί του απαντούν με καταστολή, με το χτύπημα των διαδηλωτών από δυνάμεις ασφαλείας, την σύλληψη ηγετών απεργιών. Αυτή η καταστολή έχει απλώσει και ριζοσπαστικοποιήσει το κίνημα.

Εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας με τον αγώνα στην Λευκορωσία. Είναι κομμάτι ενός νέου κύματος μαζικών κινημάτων -αγκαλιάζει επίσης τον Λίβανο, την Βολιβία, το Μάλι και την Ταϊλάνδη- τα οποία απαιτούν πολιτική και κοινωνική αλλαγή. Έρχεται σαν συνέχεια των εξεγέρσεων του 2019 που διέκοψε η πανδημία του κορωναϊού αλλά τώρα επανεμφανίζονται σε πολλές περιπτώσεις πιο έντονα τροφοδοτούμενα από τον αντίκτυπο της πανδημίας και της οικονομικής κατάρρευσης που την συνοδεύει.

Το κίνημα στην Λευκορωσία έχει συγκριθεί με τις λεγόμενες «χρωματιστές επαναστάσεις» στην Ουκρανία, την Γεωργία και το Κιργιστάν ή τις διαδηλώσεις του «Ευρω-Μαϊντάν» το 2013-14 στην Ουκρανία. Ωστόσο, τέτοιες συγκρίσεις αγνοούν το συγκεκριμένο υπόβαθρο της εξέγερσης στην Λευκορωσία. Όταν κατέρρευσε ο Σταλινισμός στη Λευκορωσία, σε αντίθεση με την Ρωσία και άλλες πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, δεν εφαρμόστηκε η πλήρης ιδιωτικοποίηση και απορρύθμιση της οικονομίας. Η κατάρρευση του βιοτικού επιπέδου που βίωσαν αυτές οι χώρες στη μετάβασή τους από τον κρατικό καπιταλισμό στον καπιταλισμό της «ελεύθερης αγοράς», στην Λευκορωσία πήρε μικρότερες διαστάσεις και πιο αργούς ρυθμούς. Επίσης στην Λευκορωσία δεν διαμορφώθηκε μια τάξη «ολιγαρχών» όπως στην Ρωσία ή την Ουκρανία. Αντίθετα, ο Λουκάσενκο και οι σύμμαχοί τους κατόρθωσαν να διατηρήσουν σε μεγάλο βαθμό τον συγκεντρωτικό έλεγχο της μετάβασης.

Αρχικά, η Λευκορωσία ωφελήθηκε από τις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου -που επεξεργαζόταν και στην συνέχεια εξήγαγε- με αντάλλαγμα την πολιτική υποστήριξη στην Ρωσία. Η Ρωσία επίσης πρόσφερε μια μεγάλη αγορά για την αγροτική και βιομηχανική παραγωγή της Λευκορωσίας. Όμως, τα τελευταία χρόνια οι πιέσεις στο καθεστώς του Λουκάσενκο εντείνονταν όσο αυτή η οικονομική στήριξη μειωνόταν λόγω των επιδεινούμενων σχέσεων με την Ρωσία αλλά και λόγω της κατάρρευσης των τιμών του πετρελαίου. Η οικονομία έμενε στάσιμη κι ο Λουκάσενκο στράφηκε προς τις επιθέσεις στην εργατική τάξη και το βιοτικό της επίπεδο. Κομμάτι αυτής της στροφής ήταν η απόπειρα που έκανε το 2017 να επιβάλλει φόρο στους ανέργους και πάγωμα μισθών για πολλά χρόνια, όπως επίσης και η αύξηση των τιμών σε καταναλωτικά αγαθά. Πιο πρόσφατα, ο Λουκάσενκο δήλωσε ότι οι επιχειρήσεις της Λευκορωσίας μπορούν να ιδιωτικοποιηθούν αρκεί η τιμή εξαγοράς να είναι η σωστή. Επίσης, το καθεστώς προσπάθησε να αναπτύξει τους δεσμούς του με την Κίνα, την ΕΕ και την Βρετανία ως αντίβαρο στην ρωσική επιρροή. Τον Μάρτη του 2019 Λευκορώσοι στρατιωτικοί έκαναν κοινές ασκήσεις με Βρετανούς πεζοναύτες.

Η χειροτέρευση της οικονομικής κατάστασης των περισσότερων Λευκορώσων σε συνδυασμό με τη κακοδιαχείριση της κρίσης του Covid-19 ήταν το πλαίσιο στο οποίο διεξήχθησαν οι στημένες εκλογές της 9 Αυγούστου. Ο Λουκάσενκο δήλωσε ότι πήρε το 80% δίνοντας 10% στην Σβετλάνα Τιχανούσκαγια, την υποψήφια της αντιπολίτευσης. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό το υπόβαθρο μπορούμε εξηγήσουμε το γεγονός ότι το κίνημα δεν έχει περιοριστεί μόνο σε μεγάλες συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις αλλά παίρνει και τη μορφή απεργιακού κύματος κυρίως σε κρατικές επιχειρήσεις οι εργάτες/τριες των οποίων είχαν μέχρι πρόσφατα πρόσβαση μόνο σε συνδικάτα ελεγχόμενα από το καθεστώς.

Η Τιχανούσκαγια και οι σύμμαχοί της έχουν μείνει πίσω από το κίνημα κι αρχικά κάλεσαν τους διαδηλωτές να επιδείξουν νομιμοφροσύνη και να αποφύγουν βίαιες αντιπαραθέσεις. Η επίσημη φιλελεύθερη-εθνικιστική αντιπολίτευση δεν προσφέρει ουσιαστικά λύσεις στα βάσανα των απλών Λευκορώσων. Πέρα από το να ζητάει νέες εκλογές η εναλλακτική της πρόταση απέναντι στον Λουκάσενκο είναι η ακόμα μεγαλύτερη «φιλελευθεροποίηση» της οικονομίας. Επίσης, ιμπεριαλιστικές δυνάμεις επιδιώκουν να διαμορφώσουν το κίνημα που αναπτύσσεται σύμφωνα με τα δικά τους συμφέροντα. Σε αυτές περιλαμβάνονται Δυτικές δυνάμεις όπως οι ΗΠΑ, η ΕΕ και η Βρετανία που καλλιεργούν τους δεσμούς τους με τμήματα της επίσημης φιλελεύθερης-εθνικιστικής αντιπολίτευσης. Περιλαμβάνεται επίσης και η Ρωσία του Πούτιν που θέλει να χρησιμοποιήσει το κίνημα για να ξαναχτίσει την επιρροή της στην περιοχή.

Η πραγματική εναλλακτική είναι η ανάπτυξη του ανεξάρτητου εργατικού κινήματος που θα

προβάλλει τόσο κοινωνικά όσο και πολιτικά αιτήματα από τα κάτω. Αυτό που βλέπουμε στην Λευκορωσία είναι η τεράστια δύναμη που απελευθερώνει η συλλογική οργάνωση της εργατικής τάξης. Μέχρι τώρα το απεργιακό κίνημα έχει περιοριστεί στην απαίτηση για νέες εκλογές, τερματισμό της καταστολής και απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων. Ωστόσο μια μειοψηφία του προβάλλει αιτήματα για πλήρη διακοπή των ιδιωτικοποιήσεων και για μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας και της φτώχειας. Το βάθεμα των κοινωνικών αιτημάτων του κινήματος μπορεί να συμβάλει στο κέρδισμα του ελέγχου από εκείνους που θέλουν να ενισχύσουν τις καπιταλιστικές δυνάμεις: επίδοξους «ολιγάρχες» και πολυεθνικές εταιρείες που βλέπουν τη χώρα σαν ώριμο φρούτο για ιδιωτικοποιήσεις.

Η κληρονομιά του Σταλινισμού έχει θάψει για δεκαετίες την επαναστατική σοσιαλιστική παράδοση στις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την Λευκορωσία με τις ισχυρές επιβιώσεις του Σταλινισμού. Ελπίζουμε ότι το κίνημα θα σημάνει την αναγέννηση της γνήσιας σοσιαλιστικής παράδοσης που βασίζεται στο πραγματικό κίνημα των εργατών για την αυτοχειραφέτησή τους. Ο ορίζοντάς του δεν μπορεί να είναι η κοινοβουλευτική δημοκρατία αλλά ο δημοκρατικός έλεγχος όλων των πτυχών της κοινωνίας από τα κάτω. Το σημερινό κίνημα δημιουργεί το πλαίσιο όπου κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει πραγματική δυνατότητα.

Η Διεθνιστική Σοσιαλιστική Τάση εκφράζει την πλήρη στήριξη και αλληλεγγύη της στους πολιτικούς και οικονομικούς αγώνες των μαζών της Λευκορωσίας. Είμαστε αντίθετοι στην καταστολή των διαδηλώσεων και απεργιών από τις δυνάμεις του Λουκάσενκο και απαιτούμε την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων. Είμαστε αντίθετοι και θα κινητοποιηθούμε ενάντια σε κάθε επέμβαση των κυβερνήσεων μας στις πολιτικές εξελίξεις στην Λευκορωσία γιατί καταπνίγουν τη δυνατότητα να εμφανιστεί μια γνήσια σοσιαλιστική εναλλακτική.

Η Διεθνιστική Σοσιαλιστική Τάση
20 Αυγούστου 2020

Πηγή: [sekonline.gr]